

Háskólinn í Reykjavík ehf.
Valerie Helene Maier
Menntavegi 1
101 Reykjavík

Reykjavík 17. maí 2018
UST201802-037/R.K.
11.18.02

Efni: Ákvörðun Umhverfisstofnunar vegna breytingar á leyfi Háskólans í Reykjavík vegna afmarkaðrar starfsemi með erfðabreytta sebrafiska.

Umhverfisstofnun vísar til umsóknar Háskólans í Reykjavík kt. 510105-4190, dags. 6. febrúar 2018, um breytingu á leyfi til afmarkaðrar starfsemi með erfðabreytta sebrafiska á rannsóknarstofu í Háskólanum í Reykjavík, Menntavegi 1. Þar sem um minniháttar breytingu er að ræða var ekki leitað umsagnar ráðgjafanefndar um erfðabreyttar lífverur en nefndin var látin vita og gerði engar athugasemdir við breytinguna. Þar sem engin breyting er á starfsaðstöðu rannsókna né afmörkunarflokkji starfseminnar var ekki leitað umsagnar Vinnueftirlitsins vegna breytingarinnar.

Gildistími starfsleyfis er óbreyttur frá útgáfu leyfis, til 16. desember 2020.

Leyfið var gefið út á grundvelli laga um erfðabreyttar lífverur nr. 18/1996 og reglugerðar nr. 276/2002 um afmarkaða notkun erfðabreyttra lífvera annara en örvera. Undirritað breytt leyfi er hjálagt.

Umhverfisstofnun bendir á að skv. 29. gr. laga nr. 18/1996 um erfðabreyttar lífverur sæta ákvarðanir Umhverfisstofnunar er varða veitingu, endurskoðun og asturköllun leyfis, kærur til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála. Kærufrestur er einn mánuður frá því að kæranda varð kunnugt eða mátti vera kunnugt um ákvörðunina skv. 4. gr. laga nr. 130/2011 um úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála. Aðsetur nefndarinnar er að Skúlagötu 21, 101 Reykjavík.

Virðingarfyllst

Rakel Kristjánsdóttir
Sérfræðingur

STARFSLEYFI

Afmörkuð starfsemi með erfðabreyttar lífverur aðrar en örverur

Háskólinn í Reykjavík
Tækni- og verkfræðideild,
Menntavegi 1, 101 Reykjavík
Kt.: 510105-4190

1. ALMENN ÁKVÆÐI

1.1 Rekstraraðili

Leyfi þetta gildir fyrir Tækni- og verkfræðideild Háskólangs í Reykjavík, kt. 510105-4190, til afmarkaðrar notkunar á erfðabreyttum sebrafiskum. Háskólinn í Reykjavík er hér eftir nefndur rekstraraðili og ber hann sem slíkur ábyrgð á starfsleyfinu.

Komi nýr aðili að rekstrinum getur hann sótt um til Umhverfisstofnunar að leyfið verði fært yfir á hann sbr. 27. gr. reglugerðar nr. 785/1999, um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun, án þess að gefið verði út nýtt leyfi. Með umsókninni skulu fylgja gögn sem sýna fram á að rekstraraðilinn hafi tekið við rekstrinum.

1.2 Umfang starfseminnar

Rekstraraðila er heimil, í þar til gerðri aðstöðu á rannsóknarstofu í Háskólanum í Reykjavík, Menntavegi 1, 101 Reykjavík, starfsemi sem felur annars vegar í sér notkun á innflutum *Danio rerio* sebrafiskum sem hefur verið erfðabreytt í rannsóknarrýmum utan Íslands, og hins vegar að erfðabreya sebrafiskum hér á landi. Fiskar sem koma að utan [eru erfðabreyttir með Tol2 aðferð, TALEN aðferð og CRISPR aðferð eins og þeim er lýst í tilkynningu rekstraraðila dags. 5. febrúar 2018]¹. Fiskunum sem verður erfðabreytt hér á landi verður erfðabreytt með CRISPR aðferð en ekkert utanaðkomandi erfðaefni verður eftir í erfðamengi fiskanna. Tilraunir verða framkvæmdar eins fyrir allar stökkbreytingar sem búnar verða til. Um það bil 150-[300]² sebrafiskaegg verða sprautuð með RNA/DNA og lirfurnar ræktaðar upp. [Ef breytingar verða á starfseminni t.d. vegna nýrra aðferða við erfðabreytingar eða nýrra stofna sebrafiska, skal tilkynna þær breytingar til estirlitsaðila sbr. einnig grein 1.4]³.

1.3 Mengunarvarnir

Rekstraraðila ber að uppfylla gildandi lög og reglugerðir á sínu starfssviði. Rekstraraðili skal nota bestu fáanlegu tækni við mengunarvarnir.

¹ Áður stóð BAC (bacterial artificial chromosome) aðferð, sem notar bakteríuvektor og TALEN aðferð, þar sem ekkert utanaðkomandi erfðaefni verður eftir í erfðamengi fiskanna.

² Áður stóð 200

³ Viðbót við starfsleyfi.

1.4 Breytingar á rekstri

Rekstraraðili skal veita Umhverfisstofnun upplýsingar um fyrirhugaðar breytingar á rekstri með góðum fyrirvara áður en ráðist verður í þær, sbr. 1. mgr. 18. grein reglugerðar nr. 785/1999. Á grundvelli þeirra metur stofnunin hvort nauðsynlegt sé að gefa út nýtt starfsleyfi sbr. 2. mgr. 18. grein reglugerðarinnar.

1.5 Gangsetning og stöðvun rekstrar

Tilkynna skal Umhverfisstofnun þegar starfsemin hefst. Verði starfseminni hætt tímabundið eða varanlega skal gera ráðstafanir til þess að úrgangi verði eytt sbr. gr. 2.2. Ganga skal frá húsnæði, búnaði, tækjum og efnum í samræmi við fyrirfram gerða áætlun. Áætlunin skal liggja fyrir hjá Umhverfisstofnun og heilbrigðiseftirliti Reykjavíkur. Tilkynna skal Umhverfisstofnun um fyrirhugaða stöðvun rekstrar með minnst mánaðar fyrirvara.

1.6 Endurgangsetning rekstrar

Ef starfsemin er stöðvuð lengur en hálftr ár á gildistíma leyfisins skal það tilkynnt til Umhverfisstofnunar og jafnframt ef og þegar starfsemi hefst á ný.

1.7 Endurskoðun leyfis og breyttar forsendur

Endurskoða skal starfsleyfið að jafnaði á fjögurra ára fresti sbr. 20. grein reglugerðar nr. 785/1999. Við endurskoðun starfsleyfisins skal tekið tillit til þess að kröfur í starfsleyfum séu samræmdar eins og aðstæður gefa tilefni til og jafnræðis gætt. Ef nauðsynlegt reynist að mati stofnunarinnar skal rekstraraðili sækja um nýtt starfsleyfi.

Sbr. 3. mgr. 5. gr. laga nr. 18/1996 getur Umhverfisstofnun „*afturkallað leyfi sem hún hefur veitt samkvæmt lögum þessum ef áhætta af leyföri starfsemi eykst, flokkun erfðabreyttra lífvera breytist, nýjar upplýsingar liggja fyrir um að áhætta af starfseminni hafi verið vanmetin, ný tækni gerir það að verkum að mögulegt er að takmarka frekar en gert er áhætta fyrir heilsu manna og umhverfi eða ef brotið er gegn lögum og reglum sem um starfsemina gilda*“. Einnig getur útgefandi starfsleyfis krafist endurskoðunar starfsleyfisins sbr. 21. grein reglugerðar nr. 785/1999.

1.8 Valdsvið og þvingunarúrræði

Ef rekstraraðili fylgir ekki skilyrðum leyfisins eða fyrirmælum Umhverfisstofnunar getur Umhverfisstofnun beitt ákvæðum laga nr. 18/1996, um erfðabreyttar lífverur. Umhverfisstofnun er þannig heimilt að veita rekstraraðila áminningu og tilhlýðilegan frest til úrbóta og ákveða rekstraraðila dagsektir sinni hann ekki tilmælum stofnunarinnar. Jafnframt er stofnuninni heimilt að stöðva eða takmarka starfsemi rekstraraðila með erfðabreyttar lífverur sem tilgreindar eru í þessu leyfi, sé um að ræða ítrekuð brot eða alvarlegt tilvik og ef með þarf.

Brot á lögum nr. 18/1996, varða sektum eða fangelsi allt að tveimur árum, ef sakir eru miklar.

1.9 Upplýsingaréttur almennings

Almenningur á rétt á aðgengi að upplýsingum um leyfi og leyfisumsókn að undanskildum þeim atriðum sem Umhverfisstofnun hefur fallist á að teljist vera trúnaðarmál, sbr. 19. gr. reglugerð nr. 276/2002, um afmarkaða notkun erfðabreyttra lífvera annarra en örvera.

Umhverfisstofnun birtir niðurstöður skv. grein 1.8 og 4.4 opinberlega. Birtingin er á vefsíðu stofnunarinnar eða með öðrum aðgengilegum hætti.

1.10 Umhverfisábyrgð

Rekstraraðili ber ábyrgð á umhverfistjóni eða yfirvofandi hættu á slíku tjóni af völdum atvinnustarfsemi sbr. lög nr. 55/2012, um umhverfisábyrgð, og skal koma í veg fyrir tjón eða bæta úr tjóni ef það hefur orðið og bera kostnað af ráðstöfunum sem af því leiðir.

2. VARNIR GEGN MENGUN YTRA UMHVERFIS

2.1 Skráning úrgangs

Rekstraraðili skal skrá allan úrgang sem til fellur við framleiðsluna, sbr. ákvæði reglugerðar nr. 184/2002, um skrá yfir spilliefni og annan úrgang.

2.2 Meðhöndlun úrgangs og spilliefna

Leifum sebrafiska skal fargað. Geyma má lífrænar leifar sebrafiska í frysti þar til þeim er eytt með brennslu, en aflífuðum tilraunadýrum á að farga með brennslu sbr. 4. gr. reglugerðar Evrópuþings og ráðsins (EB) nr. 1774/2002 og reglugerð 108/2010 um gildistöku reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1774/2002 um heilbrigðisreglur um aukaafurðir úr dýrum sem ekki eru ætlaðar til manneldis, auk áorðinna breytinga. Skila á spilliefnum í spilliefnamóttöku.

2.3 Afmörkunarráðstafanir

Starfsemi þessi fellur undir afmörkunarflokk 1, sbr. 3. gr. og viðauka 2 í reglugerð nr. 276/2002 um afmarkaða notkun erfðabreyttra lífvera, annarra en örvera. Umhverfisstofnun setur því eftirfarandi afmörkunarskilyrði í samræmi við afmörkunarflokk 1 í viðauka 2 í reglugerð nr. 276/2002, sbr. 2. mgr. 12. gr. laga um erfðabreyttar lífverur, nr. 18/1996.

- Valfrjálst er að nota skilti sem varar við hættu af líffræðilegum toga.
- Valfrjálst er að takmarka aðgang við tiltekna einstaklinga.
- Rekstraraðili skal sjá til þess að starfsfólk skuli klæðast hlífðarfötum og hafi aðgang að hreinsunar- og þvottaaðstöðu.
- Frárennslisvatn fari út í gegnum tvær síur, eina grófa og eina fína [...]⁴ og UV-síu áður en það fer út úr húsi.

2.4 Efnanotkun, öryggisblöð og skiptireglan

Rekstraraðili skal vinna samkvæmt efnalögum nr. 61/2013 og reglugerð nr. 888/2015 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH) sem og öðrum reglugerðum sem gilda um efni og efnablöndur. Við alla efnameðferð skal gæta þess að öryggisblöð séu aðgengileg og uppfærð.

Sé þess kostur skal skipta út eftir skulu eða efnablöndum sem eru talin geta haft í för með sér óæskileg áhrif á heilsu manna eða skaðað umhverfið. Við geymslu og meðhöndlun efna skal takmarka aðgengi og mengunarhættu eins og kostur er. Við mengunarhöpp skal fylgja neyðaráætlun skv. grein 4.2.

3. INNRA EFTIRLIT REKSTRARAÐILA

3.1 Öryggisráðstafanir

Eftirfarandi reglur skulu gilda um öryggi og hollustu á vinnustöðum sbr. 12. gr. reglugerðar nr. 276/2002:

- Halda skal mengun af völdum eðlis-, efna- og líffræðilegra mengunarvalda í umhverfi eins lítill og mögulegt er;
- nota skal mengunarvarnarbúnað þar sem mengunin á upptök sín og leggja að auki til hlífðarfatnað og hlífðarbúnað þegar þess gerist þörf;
- framkvæma skal viðeigandi prófanir og viðhald á varnarbúnaði og tækjum;
- kanna skal eftir þörfum hvort erfðabreyttar lífverur finnast utan þess afmarkaða svæðis þar sem afmörkuð notkun erfðabreyttra lífvera fer fram;

⁴ Áður stóð auk kolasíu.

- sjá skal til þess að starfsfólk fái viðeigandi þjálfun;
- stofna skal öryggisnefndir og undirnefndir um líffræðileg efni ef þörf krefur;
- setja skal og framfylgja reglum sem gilda um öryggi á vinnustöðum á hverjum stað.

3.2

Vinnudagbók

Rekstraraðli skal færa vinnudagbók, sbr. 14. gr. reglugerðar nr. 276/2002. Eftifarandi upplýsingar skulu færðar inn í hana:

- Nýting á aöstöðu.
- Sebrafiskar sem eru ræktaðir.
- Upplýsingar um afkvæmi ásamt dagsetningum.
- Erfðaefni sem var notað til að erfðabreyta sebrafiskum.
- Úrgangur sem fer til förgunar ásamt dagsetningum.
- Aflífun erfðabreyttra sebrafiska.
- Eftirlit, eftir þörfum, hvort erfðabreyttir sebrafiskar finnast utan ræktunarsvæðis.
- Viðhald, eftirlit og bilanir í starfsstöðinni (þ.m.t. öryggiskerfi) sem gætu haft áhrif á mengunarhættu ásamt dagsetningum.
- Breytingar á tækjabúnaði á rekstrartíma.
- Mengunarhöpp, skemmdarverk og tilraunir til skemmdarverka og viðbrögð við þeim.
- Þjálfun og reynslu starfsfólks sbr. gr. 4.2.

4. EFTIRLIT OG STARFSHÆTTIR

4.1

Samskipti

Sérstakur fulltrúi rekstraraðila skal vera tengiliður við eftirlitsaðila og ber hann ábyrgð á samskiptum rekstraraðila vegna eftirlits með mengunarvörnum og framkvæmd viðbragðsáætlana. Eftirlitsaðili getur haft samband við fulltrúann utan hefðbundins starfstíma ef þörf krefur.

4.2

Áhættumat og neyðaráætlun

Rekstaraðili skal gera áhættumat og vinna neyðaráætlun á grundvelli þess, sbr. 9. og 15. gr. reglugerðar nr. 276/2002. Þar skal taka á hugsanlegri hættu á óhöppum og bilun í afmörkunarþúnaði, bráðamengun, skemmdarverkum og hvenær tilkynna skuli um mengunarhöpp, skemmdarverk eða tilraun til skemmdarverka. Tryggja skal að starfsfólk hafi fullnægjandi þekkingu á starfseminni og mengunarhættu hennar vegna, auk hættu vegna efnameðhöndlunar. Neyðaráætlun skal liggja frammi fyrir leyfisveitingu.

4.3

Tilkynning vegna óhappa

Verði slys vegna afmarkaðrar notkunar erfðabreyttra lífvera ber rekstraraðila að tilkynna það án tafar til Umhverfisstofnunar og annarra, sem eftirlit kann að verða falið, þ.m.t. Vinnueftirlitsins sbr. 16. gr. reglugerðar nr. 276/2002. Slík tilkynning skal innihalda upplýsingar um:

- (a) tildrög slyssins;
- (b) tegund og fjölda erfðabreyttra lífvera sem sloppið hafa út;
- (c) allar nauðsynlegar upplýsingar til að meta áhrif slyssins á heilsu almennings og á umhverfið;
- (d) neyðarráðstafanir sem gerðar hafa verið.

Verði óhapp eða slys sem hefur í för með sér losun mengandi efna í umhverfið skal þegar í stað grípa til aðgerða skv. neyðaráætlun sbr. gr. 4.2, til þess að fyrirbyggja að mengun valdi skaða á umhverfi. Verði bilun í afmörkunarþúnaði skulu hafnar nauðsynlegar lagfæringar. Tilkynna skal um slík tilvik, önnur óhöpp eða slys í samræmi við neyðaráætlun sbr. gr. 4.2.

4.4 Eftirlit

Umhverfisstofnun hefur eftirlit með starfsemi rekstraraðila og gerir eftirlitsskýrslu, sbr. 5. gr. reglugerðar nr. 276/2002. Eftirlit Umhverfisstofnunar með starfseminni fer fram reglulega, og aldrei sjaldnar en annað hvert ár. Ef Umhverfisstofnun telur ástæðu til getur eftirlitið orðið tíðar.

Eftirlit felst m.a. í reglubundinni skoðun á vettvangi, móttöku athugasemda, fyrirspurna og yfirferð gagna sem rekstraraðila ber að skrá. Eftirlitsskyldum aðilum er skylt að veita allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru vegna eftirlits með framkvæmd laganna og ber þeim endurgjaldslaust að afhenda sýni sem talin eru nauðsynleg vegna eftirlits samkvæmt 3. mgr. 28. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir. Viðbótareftirlit getur farið fram m.a. vegna nýs búnaðar, vegna kvartana eða sérstakra úttekta vegna áætlana sem rekstraraðili hefur gert um úrbætur.

5. GJALDSKYLDA

Rekstraraðili greiðir Umhverfisstofnun gjald vegna útgáfu leyfisins og eftirlits skv. gjaldskrá stofnunarinnar. Gjald vegna viðbótareftirlits, svo sem vegna vanefnda eða kvartana, greiðist sérstaklega samkvæmt gjaldskrá.

6. GILDISTAKA

Leyfi þetta, sem gefið er út í samræmi við ákvæði laga um erfðabreyttar lífverur nr. 18/1996, laga um hollustuhætti og mengunarvarnir nr. 7/1998, reglugerðar nr. 276/2002 um afmarkaða notkun erfðabreyttra lífvera annarra en örvera og reglugerðar nr. 785/1999 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun, öðlast þegar gildi og gildir til 16.12.2020.

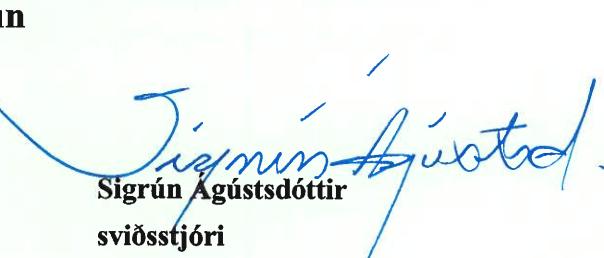
[Ákvörðun Umhverfisstofnunar um breytingu á starfsleyfi er kæranleg til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála innan eins mánaðar frá birtingu ákvörðunar Umhverfisstofnunar skv. 65. gr. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, sbr. 4. gr. laga nr. 130/2011, um úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála.

Breytingu á starfsleyfi fylgir greinargerð, auk greinargerðar og bréfs um ákvörðun útgáfu starfsleyfis 16. desember 2015, sjá fylgiskjal]⁵.

Reykjavík, [17. maí 2018]⁶

Umhverfisstofnun

Kristín Linda Árnadóttir
 forstjóri

Sigrún Ágústsdóttir
 sviðsstjóri

⁵ Viðbótarákvæði við starfsleyfi.

⁶ Starfsleyfi þetta var upprunalega gefið út dags. 16. desember 2015. Sótt var um breytingu dags. 5. febrúar 2018.

Fylgiskjal

Greinargerð með breytingu á starfsleyfi vegna afmarkaðrar notkunar erfðabreyttra lífvera á vegum Tækni- og verkfræðideild Háskólangs í Reykjavík.

17. maí 2018

Háskólinn í Reykjavík, Menntavegi 1, 101 Reykjavík, sótti um breytingu á starfsleyfi til Umhverfisstofnunar með tilkynningu um fyrirhugaðar breytingar á starfsemi dags. 5. febrúar 2018. Upphaflega var starfsleyfið gefið út árið 2015 til 5 ára en eftir breytingu heldur það sama gildistíma. Um er að ræða minniháttar breytingu á aðferðum erfðabreytingar innfluttra fiska þar sem fyrirhugað er að flytja inn nýjan stofn fiska sem er erfðabreyttur með Tol2 aðferð og CRISPR aðferð í stað einungis BAC aðferð. Þar sem engin breyting er á starfsaðstöðu rannsókna né afmörkunarflokkni starfseminnar var ekki þörf á umsögn hjá ráðgjafanefnd um erfðabreyttar lífverur né Vinnueftirlitsins. Ráðgjafanefndin var látin vita af breytingunni og hafði engar athugasemdir.

Í samráði við leyfishafa og Umhverfisstofnun var bætt við setningu í gr. 1.2 almennra ákvæða starfsleyfis, um umfang starfseminnar sem segir að ef breytingar verði á starfseminni t.d. vegna nýrra stofna fiska, erfðabreyttir með annari aðferð en tekin er fram í starfsleyfi, þá skuli tilkynna það eftirlitsaðila sbr. einnig grein 1.4 sem fjallar um breytingar á starfsleyfi. Umhverfisstofnun telur að með þessu ákvæði sé heimilt að taka nýja stofna fiska til notkunar við rannsóknir, án þess að það krefjist breytingar á starfsleyfi, ef ekki er um að ræða breytingar á áhaettumati og/eða afmörkunarflokkni lífvera. Ávallt skal þó tilkynna Umhverfisstofnun um síkar breytingar og skal stofnunin meta hvort breyting starfseminnar falli undir ákvæði 1.2.

Leyfishafi hafði tvær efnislegar athugasemdir við starfsleyfi. Í fyrsta lagi ákvæði 1.2 Umfang starfsemi þar sem fram kemur hve mörg sebrafiskaegg eru sprautuð hverju sinni til að ná fram stökkbreytingu. Athugasemd leyfishafa var að óþarfi sé að taka fram fjölda eggja þar sem ekki skipti höfuð máli hve mörg egg væru sprautuð heldur hversu margar erfðabreyttar lífverur unnið væri með. Umhverfisstofnun féllst á að rýmka skilgreiningu umfangs starfsemi upp í 300 egg. Í öðru lagi gagnrýndi leyfishafi ákvæði 2.3 Afmörkunarráðstafanir þar sem fjallað var um síun frárennslisvatns með kolasíu. Umhverfisstofnun féllst á að fjarlægja kolasíu úr ákvæðinu með vísan í rök leyfishafa um óþarfa síunnar við tilgreinda starfsemi, í tölvupóstssamskiptum við sérfræðing Umhverfisstofnunar í janúar 2017 auk þess rökstuðnings sem fram kemur í síðustu mgr. greinargerðar með útgáfu leyfisins 2015. Umhverfisstofnun hefur fallist á að breyta skilyrðum leyfisins til samræmis við þetta.

Reykjavík, 16. desember 2015

GREINARGERÐ MED ÚTGÁFU STARFSLEYFIS FYRIR HÁSKÓLA REYKJAVÍKUR.

INNGANGUR

Háskólinn í Reykjavík í samstarfi við Háskóla Íslands hefur sótt um starfsleyfi til Umhverfisstofnunar til annars vegar notkunar á innflutum *Danio rerio* sebrafiskum sem hefur verið erfðabreytt í rannsóknarrýmum utan Íslands og hins vegar að erfðabreyta sebrafiskum hér á landi. Starfsemin flokkast undir reglugerð nr. 276/2002 um afmarkaða notkun á erfðabreyttum lífverum öðrum en örverum.

ATHUGASEMDIR UMSAGNARAÐILA OG VIÐBRÖÐ **UMHVERFISSTOFNUNAR**

Vinnueftirlitið gerði ekki athugasemd við flokkun Umhverfisstofnunar sem flokkar starfsemina undir afmörkunarflokk 1, sbr. 3. gr. og viðauka 2 í reglugerð nr. 276/2002 um afmarkaða notkun erfðabreyttra lífvera annarra en örvera. Fyrirtækjæftirlit Vinnueftirlitsins hefur einnig skoðað vinnuaðstöðu í Háskólanum í Reykjavík og gerir ekki athugasemdir.

Umhverfisstofnun leitaði umsagnar ráðgjafanefndar um erfðabreyttar lífverur vegna umsóknarinnar. Nefndin kom tvívar sinnum saman til að ræða umsóknina. Nokkrar athugasemdir komu fram varðandi umsóknina. Helstu athugasemdirnar vörðuðu upplýsingar um þjálfun og hæfni starfsmanna sem munu koma að ræktun sebrafiskanna, nákvæmari upplýsingar um rúmmál rækta og frekari upplýsingar um genin sem á að stökkbreyta. Umhverfisstofnun óskaði eftir upplýsingum frá umsækjanda varðandi þessi atriði og hafa fullnægjandi svör borist að mati nefndarinnar. Að auki óskaði nefndin eftir því að Umhverfisstofnun leitaði umsagnar Veiðimálastofnunar um líkur þess að sebrafiskar nái að lifa og fjölga sér hér á landi ef þeir slíppu út í umhverfið.

Veiðimálastofnun veitti umsögn sína í maí sl. Fram kemur í umsögn Veiðimálastofnunar að telja verði óliklegt að sebrafiskar þrifist almennt í íslenskri náttúru þar sem vatnshiti í flestum ám og vötnum á Íslandi er það lágur að tegundin nær líklega ekki að þrifast. Líkur eru þó á því að fiskarnir geti þrifist á jarðhitasvæðum þar sem er að finna ferskvatn með hitastig sem tegundin geti lifað við. Sebrafiskar lifa við kjörhitastig um 24-30 °C en geta þó lifað við 6.7-41.7 °C. Veiðimálastofnun bendir á að sebrafiskar eru vinsælir sem skrautfiskar og hafa verið fluttir hingað til lands í áratugi. Í ljósi þess og miðað við umfang og aðbúnað þessa eldis, og að ábyrgur aðili stendur að eldinu og að varúðarráðstafanir séu viðhafðar séu ekki líkur til þess að eldi sebrafiskanna hafi mikil áhrif.

Umsækjandi gerði sjálfur eina athugasemd við grein 2.3 sem fjallar um afmörkunaráðstafanir. Þar kom fram að dauðhreinsa skuli með viðurkenndum aðferðum, frárennslisvatn áður en það er endanlega leitt burt. Umsækjandi bendir á að um 300 lítrar af vatni fari út á dag og að í vatninu sé ekki að finna erfðaefni. Vatnið fari út í gegnum tvær síur, eina grófa og eina fína auk kolasiú og UV-síu áður en það fari út úr húsi. Þessi kerfi eru sérstaklega hönnuð til þess að ekkert geti sloppið út í umhverfið. Ómögulegt sé fyrir fiska að komast í gegnum síurnar. Umhverfisstofnun hefur fallist á að breyta skilyrðum leyfisins til samræmis við þetta.

23. des. 2015

Háskóli Reykjavíkur
Karl Ægir Karlsson
Menntavegur 1
101 Reykjavík

AFRIT

Reykjavík 16. desember 2015
UST201502-503/A.B.G.
11.18.02

Efni: Ákvörðun Umhverfisstofnunar vegna útgáfu leyfis fyrir Háskóla Reykjavíkur vegna afmarkaðrar starfsemi með erfðabreytta sebrafiska.

Umhverfisstofnun vísar til umsóknar Háskólans í Reykjavík. kt. 510105-4190, um leyfi til afmarkaðrar starfsemi með erfðabreytta sebrafiska á rannsóknarstofu í Háskólanum í Reykjavík, Menntavegi 1. Leitað hefur verið umsagnar ráðgjafanefndar um erfðabreyttar lífverur, Veiðimálastofnunar og Vinnueftirlitsins, og hafa þær verið móttaknar.

Umhverfisstofnun hefur tekið ákvörðun um útgáfu leyfis til 5 ára, frá 16. desember 2015 til 16. desember 2020.

Leyfið er gefið út á grundvelli laga um erfðabreyttar lífverur nr. 18/1996 og reglugerðar nr. 276/2002 um afmarkaða notkun erfðabreyttra lífvera annara en örvera. Undirritað leyfi er hjálagt.

Umhverfisstofnun bendir á að skv. 29. gr. laga nr. 18/1996 um erfðabreyttar lífverur sæta ákvarðanir Umhverfisstofnunar er varða veitingu, endurskoðun og afturköllun leyfis, kæru til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála. Kærufrestur er einn mánuður frá því að kæranda varð kunnugt eða mátti vera kunnugt um ákvörðunina skv. 4. gr. laga nr. 130/2011 um úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála. Aðsetur nefndarinnar er að Skúlagötu 21, 101 Reykjavík.

Virðingarfyllst

Aðalbjörg B Guttormsdóttir
Teymsstjóri

